

[Stærmose.]

tror paa Muligheden af et Sindelagsskifte, som vi ser saa mange Tegn paa i den syd-slesvigske Befolkning. Vi kender saadanne Sindelagsskifter fra Nordslesvig. I 1912 ved det sidste Rigsdagsvalg i tysk Tid havde vi i den genforenede Del af Nordslesvig et Antal tyske Stemmer, der svarede til 38 pCt. Ved Genforeningen i 1920 var det tyske Stemmetal som bekendt 25 pCt. Vi kan gaa ud fra, at Antallet af tilrejsende Stemmer fra begge Sider, saa nogenlunde i hvert Fald, kunde ophæve hinanden, og allerede ud paa Efteraaret i 1920 var dette tyske Stemmetal sunket til 12 pCt. Senere er det steget til mellem 15 og 16 pCt. ved Valget i 1939, men i Mellemtiden er der sket mange Forskydninger, saadan at vi i vore Byer har oplevet en meget kraftig Sindelagsovergang fra tysk til dansk, medens vi ude paa Landet har oplevet en Bevægelse i modsat Retning, en Bevægelse, der ikke er uden Forbindelse med den Overgang til danske Landbrugsforhold, som i mange Egne blev foretaget under meget uheldige Omstændigheder og paa det i økonomisk Henseende uheldigst mulige Tidspunkt.

Lad mig derefter gaa over til nogle Betragtninger vedrørende Fremtidens økonomiske og sociale Politik. Som et almindeligt Grundsynspunkt for den økonomiske Politik fremhæver vi fra Dansk Samlings Side, at der bør gennemføres Planlægning paa lang Sigt med det samme Formaal, som er nævnt fra adskillige andre ærede Ordføreres Side, en Planlægning med det Formaal at opretholde fuld Beskæftigelse. De Midler, som er nødvendige for dette Formaalets Opnaaelse, maa alle tages i Anvendelse, efter som den øjeblikkelige Situation kræver det.

I Almindelighed kan det ogsaa siges om den Linje, som vi vil fastlægge for den sociale Politik, at vi vil lægge al Vægt paa Forebyggelsen og paa at benytte den sociale Politik til en Omfordeling af Samfundets Indtægter, en Omfordeling, der igen kan indgaa som et Led i den samlede økonomiske Politik med det Formaal at skabe den fulde Beskæftigelse. Vi mener, at Produktionsmulighederne ogsaa her i Danmark er saa store, at Ansvaret for Nød og Fattigdom maa paahvile Samfundets Organisation og den alene. Herved gaar vi imod den liberale Teori, der siger, at den største Produktion opnaas ved det private Initiativs uhemmede Virke. Vi gaar imod den yderliggaaende Liberalisme, som medfører Kraftspild og Monopolgevinster og en stærkt ulige Fordeling. Vi gaar samtidig mod den socialistiske Teori, gaar imod det Synspunkt, at fuld

Effektivitet kun opnaas gennem Statsdrift. Vi har set, hvorledes Socialisering ofte medfører Bureaukratisme og Forflygtigelse af Ansvaret og en Hemning og Kvælning af et personligt Initiativ. Paa alle de Omraader, hvor den private Erhvervsvirksomhed virker i en levende Forbindelse mellem Kapitalejer, Driftsleder og Produktion, vil vi opretholde den private Erhvervsvirksomhed; og paa den anden Side vil vi lade Staten overtage Driften eller øve en vidtgaende Kontrol paa alle Omraader, hvor Virksomheders Monopolstilling og fremadskridende Bureaukratisering er en Hindring for en effektiv Gennemførelse af den økonomiske Politik og Fordelene ved Statens Indgriben derfor større end Ulemperne.

Det forekommer mig efter det, jeg har kunnet lytte mig til i de ærede Ordføreres Taler, at det skulde være muligt i den Fremtid, der kommer, uden de store Konflikter at faa en Samling skabt om Gennemførelsen af en Fuldbeskæftigelsespolitik efter de Linier, som vi ligesom flere andre Partier gaar ind for.

Den haarde Konflikt mellem Socialisme og Liberalisme, som flere af de danske Partier synes at forudsætte i deres Programerklæringer og deres Valgpropaganda, forekommer os at være meningsløs, meningsløs over for den Virkelighed, vi i Danmark har haft i de sidste Menneskealdre, og ogsaa meningsløs over for de Problemer, vi nu staar overfor. Det er jo saadan, at vi her i Danmark har undgaaet den haarde og yderliggaaende Manchester-Liberalisme, selv om denne er blevet forkyndt som politiske Doktriner. Det er jo saadan, at ved Overgangen fra det gamle Samfund til den nye Teknik har vi her i Danmark paa en for os ejendommelig Maade paa mange Omraader magtet at gaa over til Stordriften i Fællesskabets Form ad Fællesskabets Vej. Jeg tror ogsaa, at det vil være muligt at ordne vore økonomiske Problemer, at gennemføre den økonomiske Politik med en Samling om dette væsentlige, at vi skal have den størst mulige Frihed i et Fællesskab, hvor ingen Part staar isoleret. Det er i Konsekvens af et saadant Grundsyn paa den økonomiske Politik vi siger, at Statsbudgettet maa tjene Produktionen, og at den vigtigste Indsats, som kan øves fra Statens Side, maa øves over Statsbudgettet, som ikke skal lægges med Henblik paa, om der i det enkelte Aar skabes Dækning for Udgifterne, men hvor der maa ses paa, om Udgifterne er tilstrækkelige til at opretholde en Pengestrøm, der sikrer den fulde Beskæftigelse i Samfundet.

Jeg skal ikke komme ind paa en Omtale